

Večernik

Leto II. (IX.), šte. 209

Maribor, petek 14. septembra 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Pred sklicanjem narodne skupščine

POSVETOVANJA V MINISTRSKEM PREDSEDNIŠTVU O RAZČIŠČENJU ODNOSAJEV MED STRANKAMI VLADNE KOALICIJE. — VUKIČEVIČ BI RAD ONEMOGOČIL SEJO ŠIRŠEGA GLAVNEGA ODBORA RADIKALNE STRANKE.

BEograd, 14. septembra. V političnih krogih zelo živo komentirajo sinočno konferenco šefov vladnih strank pri ministrskem predsedniku dr. Korošcu. Ker so vsi udeleženci zelo rezervirani in nočejo dati o poteku in namenu te konference nobenih pojasnil, so razširjene po mestu najrazličnejše verzije. Splošno prevladuje prepričanje, da je bila konferenca predvsem posvečena razmeram v vladni koaliciji, kjer je zavladalo v zadnjem času veliko medsebojno nezaupanje. Na drugi strani pa se tudi zatrjuje, da je Vukičević na tej konferenci zahteval, naj se skliče seja narodne skupščine za 24. t. m., da bi se na ta način preprečila seja širšega glavnega odbora radikalne stranke, ki je sklicana za isti dan in na kateri Vukičević nima večine. Sicer pa so v vseh političnih krogih mnenja, da je

pričakovati v bližnjih dneh v Beogradu zelo važnih dogodkov.

BEograd, 14. septembra. Vodja zemljoradnikov, Joca Jovanović, je novinarjem izjavil, da nikakor ne more verjeti vestem zagrebških listov, da bi zunanji minister dr. Marinković delal v Parizu in Ženevi za amputacijo. Po njegovem mnenju bi bila to veleizdaja najgrše vrste, ker bi pomenila izročitev države v roke sovražnikov. V ostalem pa je po Jovanovićem mnenju kriza sedanjega režima že v polnem teku. Če bo glavni odbor radikalne stranke stopil v odkrito opozicijo, potem je padeč sedanje vlade neizbežen. Pa če tudi ostane vlada še nekaj časa na krmilu, bo vse njeno delo iluzorno, kajti narod že instinktivno čuti potrebo preorijentacije, da se končno najde izhod iz sedanjega težavnega položaja, od katerega ima država samo škodo.

Zaključek jesenske porote

Včeraj smo seznanili naše čitatelje z vsebino obtožnice proti četvorici sleparjev, ki imajo na vesti dolgo vrsto prevar s srečkami. Pri razpravi, ki se je pričela včeraj jutraj, so bili navzoči obtoženci Anton Vedlin, Karl Vedlin in Valentin Bezjak. Franc Vedlin ni mogel priti, ker je še pri vojaki. Predsedoval je senatu vdss g. Stergar, votanta sta bila dss g. Zemljich in dss g. dr. Tombak; zapisnikar g. Trampuž. Obtožbo je zastopal prvi državni pravdnik g. dr. Jančič; zagovarjali so Antona Vedlina odvetnik g. dr. Stor, Karla Vedlina g. dr. Kieser in Bezjaka g. dr. Snuderl.

Radi neverjetno številnih slučajev izvršenih prevar se je zavlekla obravnaava še na danes. Samo zasliševanje prvega obtoženca Antona Vedlina je trajalo včeraj od 9. jutraj vse do popoldne. Popoldansko nadaljevanje razprave je bilo prekinjeno ob 19., ko je bilo zaključeno dokazovanje.

Davi ob 8. pa je porotni senat predložil celo šumo vprašanj. Prvotno je bilo pripravljenih rekordno število vprašanj: 104! Radi odsotnosti Franca Vedlina jih je sicer lepo število odpadlo, vendar so se imeli še pečati porotniki glede krivde Antona Vedlina s 44 vprašanji, Karla Vedlina s 30 vprašanji in Valentina Bezjaka s 30 vprašanji o krivdi ali nekrivdi glede sleparij, naštetih v obtožnici. Plaidoyer obtožitelja in zagovornikov so trajali danes do pol 11. Nekaj pred 11. so odšli porotniki na posvetovanje in se vrnili šele ob 13. Potrdili so glede Antona Vedlina soglasno 43 vprašanj, eno pa so zanikali; glede Karla Vedlina in Valentina Bezjaka so soglasno potrdili 29 vprašanj, zanikali pa 7 vprašanj.

Na podlagi tega krivdoreka ljudskih sodnikov je porotni senat obsodil Antona Vedlina na tri leta težke ječe, Karla Vedlina na 14 mesecev ječe in Valentina Bizjaka na 3 mesecev strogega zapor.

S tem je jesensko porotno zasedanje zaključeno. Razpravljalo se je o šestih

slučajih: 3 uboji, 2 goljufiji in 1 umor. Oproščen je bil en obtoženec v razpravi glede uboja, ostalih 8 obtožencev je bilo obsojenih: dva radi umora v smrt na vešalih, dva radi uboja na 6 oziroma 3 leta težke ječe in četvorica radi sleparstva na 3 leta, oz. 2 in pol leta težke ječe, oz. 14 mesecev ječe in 3 mesece strogega zapor.

Klavniška afera v Zagrebu

ZAGREB, 14. septembra. V Zagrebu imajo novo afero, takozvano klavniško, ki zavzema vedno večje dimenzije in je naperjena proti sedanjemu županu Heinzlu. Klavniški odbor je namreč na lažno pest oddal stavbna dela za novo klavnico. Proti temu so najprej protestirali nekateri zagrebški gradbeni podjetniki, češ, da je občina pri tem brez potrebe izgubila pol milijona dinarjev. Nato je obč. svetnik dr. Jutriša imenom KDK občinskih svetnikov vložil na župana interpelacijo, v kateri zahteva natančnih pojasnil. Sedaj je protestiralo proti oddaji teh del tudi Udruženje inženjerjev, ki je zelo ostro nastopilo proti županu Heinzlu. Glede na to je sklical župan za jutri konferenco načelnikov vseh klubov, da pojasni zadevo. Če pa bi na tej konferenci ne prišlo do razčiščenja, bo sklical župan za ponedeljek še izredno sejo občinskega sveta. V političnih krogih celo ne izključujejo možnosti, da pride do demisije sedanjega zagrebškega župana, ako se stvar temeljito ne pojasni in razčisti.

Bolgarsko sobranje

SOFIJA, 14. septembra. Včeraj popoldne se je nova vlada predstavila sobranju. Pri tej priliki je imel ministrski predsednik Ljapčev govor, v katerem je naglašal, da ostane politika vlade neizpremenjena. Opozicija je zahtevala debato o smernicah vladne notranje in zunanje politike, kar pa je vladna večina odklonila z motivacijo, da so smernice že dovolj znane. Na predlog vlade bo podaljšano zasedanje sobranja do konca tekočega meseca.

Težke socialne krivice

POD »REŽIMOM PRAVICE IN REDA«.

Ko je začetkom l. 1927 SLS vstopila v vlado, in zlasti letos, ko je dr. Korošec celo postal najprej notranji minister in kasneje še ministrski predsednik, ni bilo v »Slovincu« ne konca ne kraja siavospovom, kako bo sedaj nastal red v državni upravi, in že vnaprej je ta list krstil Vukičević-Korošev režim za »vlado pravice, reda in poštenja«. Kako je v vseh pogledih velike notranje in zunanje politike ta režim razočaral vsakogar, ki se je zanašal na pravico, red in poštenje, o tem nima smisla navajati podrobnosti. Kako je razočaral tudi v gospodarskem pogledu, vidimo in občutimo dan za dnem na lastni koži vsi. Kako je razočaral v kulturnem pogledu, so nam dokaz neštete redukcije raznih kulturnih ustanov in zavodov, vegetiranje neštetihi naših obrtnih in trgovskih šol itd.

Toda mi gledamo vse le od zunaj, in četudi nam je že to dovolj, da si ustvarimo sodbo o tem režimu »pravice in reda«, je vendar v našem drobnem svetu še vse polno malih stvari, ki ne pridejo v javnost, ki so z njimi prizadeti nešteti »ponižani in razžaljeni«, ne da bi si vedeli in mogli najti pravico. In vendar baš ti drobni slučajji kažejo vso strašno krutost cinizma, s katerim se današnji režim imenuje »vlada pravice in reda«.

Evo samo dva slučajja ki bosta to našo trditve eklatantno dokazala:

Vojna vdova. Mož, rezervni častnik, ji je padel že leta 1914 v prvih karpatskih spopadih. Dobivala je zase in dva otroka malenkostno pokojnino. Ko je stopil v veljavo novi invalidski zakon, se je po njegovih določbah tudi ona pravilno prijavila pri sodišču. Od takrat naprej — koncem l. 1925 — pa do pred mesecem dni je dobivala še vedno nakazano pokojnino z dokladami v sicer borem iznosu krog 1000 Din mesečno, ali dobivala je in tako, četudi skrajno težko, vendarle vzgajala in šolala svojega otroka. Šele pred mesecem dni pa je dobila obvestilo od sodišča, da je prevedena na novi invalidski zakon, po katerem znašajo njeni prejemki zase in za otroka z vsemi dokladami vred mesečnih — beri in reci: — 340 Din. Dne 1. tm. pa je brez vsakega nadaljnjega obvestila prejela po nakaznici izplačanih — 150 Din s pristavkom, da se ji je odtegnilo ostalo za »preživitev«. To je namreč originalna iznajdba naše državne uprave. Sodišče ji je priznalo upravičenost invalidskih prejemkov po novem invalidskem zakonu za nazaj od 1. apr. 1926. In finančna uprava nima nujnejšega posla, kakor da hitro izračuna, da je na podlagi tega sklepa dobivala uboga reva od 1. aprila 1926 za toliko in toliko mesečno preveč, in da mora sedaj ta »preživitev«, ki bi znesel menda krog 30.000 Din, v mesečnih obrokih nazaj plačati. Kaj se vpraša dr. Koroščeva finančna uprava, kdo je kriv, če je res prejela preveč? Ali je uboga vojna vdova kriva, da je sodišče njeno prevedbo na novi zakon izvršilo šele po poteku več nego poldruga leta? In ali je ona kriva, da je od 1. aprila 1926 naprej v dobri veri prejela mala revno pokojnino, dokler so ji jo pač nakazovali? Ni nobene zakonite podlage, da se pusti uboga vojno vdovo z dvema otrokoma s 150 Din mesečnih dohodkov poginiti na cesti, ker je naravno, da s tem dohodkom živeti ne more. In če bi bil režim dr. Korošca res režim pravice, bi se take vnebovpijoče socialne krivice ne smele goditi.

Drugi slučaj: Šef neke železniške stanice je bil pred leti po prevratu na podlagi takrat obstoječih zakonitih predpisov preveden v III. uradniško kategorijo in je prejemal zadevne dohodke. Ima ženo in več otrok. Lani je nakrat neki dobri prijatelj »prislonil« moža, ki politično ni hotel iti z režimovci, nakrat je Glavna kontrola našla, da možu po novem uradniškem zakonu ne gre III. kategorija. Vrgli so ga nazaj v zvaničniško skupino, vsled česar mu je odpadlo na mesec po več sto dinarjev, odtegujejo mu pa istotako po par sto Din mesečno na račun famoznega »preživitka«. Kakor da je on kriv, če je minister storil »napako«. Najbolj famozno na stvari je to, da so razni strojevodje in sprevodniki, ki so bili tudi svoječasnno prevedeni v III. kategorijo, še danes v tej kategoriji in jih je na stotine po vsej Sloveniji, on — šef stanice — pa je zvaničnik pri najmanj enaki šolski in službeni kvalifikaciji. Pa kaj briga dr. Korošca in njegove režimovce, da se družinskega očeta, ki mu je »režim pravice in reda« naenkrat odvzel mesečnih blizu 1000 Din dohodkov, požene v obup?!

Toliko za danes, da se tudi nekoliko za kulisami, iz drobnega življenja vidijo velikanske dobrote, ki jih sipa današnji režim »pravice, reda in poštenja«.

Amerika priznala kralja Ahmeda Zogu

WASHINGTON, 14. septembra. V Združenih državah je oficijelno priznala albansko monarhijo in novega kralja Ahmeda Zogu I.

Veliki letalski manevri nad Parizom

PARIZ, 14. septembra. Letalskih manevrov, ki so se pričeli sinoč v okolici Pariza, se udeležuje 350 vojaških letal, nad 2000 mož letalske eskadrole in mnogo topništva. Manevri bodo trajali 3 dni in jim prisostvuje tudi angleški letalski minister. Pariški socialistični poslanec Luxet je pismeno protestiral pri vojnem ministru, da se vrše manevri nad Parizom, češ da to vznemirja prebivalstvo.

Petletnica diktature na Španskem

MADRID, 14. septembra. Včeraj se je vršila svečana proslava obletnice režima diktatorja Primo de Riveru. Pri tej priliki se je zbralo v Madridu nad 200.000 diktatorjevih pristašev, ki so v veliki povorki defilirali pred diktatorjem. General Primo de Rivera je naglašal v svojem govoru, da je njegov režim trden in da je ves španski narod, izvzemši nekaj nezadovoljnih, na njegovi strani.

Nakupovanje šolskih knjig

za vse šole in vseh šolskih potrebščin je v vsakem oziru priporočljivo v knjigarni Tiskovne zadrage na Aleksandrovi cesti št. 13. —

Spominjajte se CMD

Kam plovemo?

SKRB ZA ŠOLSKE KNJIGE PRI NAS IN DRUGOD. — SVETOVNA RAZSTAVA V LEIPZIGU. — NAŠ FIJASKO. — KLERIKALNA NAKANA Z »NOVIM« ABECEDNIKOM. — SANKCIJAMINISTRSTVA PROSVETE.

Vsi kulturni narodi, ki so se po vojni prebudili iz pedagoške zaspanosti, so postavili vzgojo mladine na prvo mesto državnih interesov. Doumeli so zahteve nove dobe, postavili so tej dobi primerna vzgojna načela in stopili na plan s širokopoteznimi reformami vseh šolskih kategorij. Pedagoški kongresi, tečaji in razstave so na dnevnem redu. Letošnja mednarodna razstava šolskih knjig v Leipzigu je dokazala, da te države smatrajo šolsko knjigo za najvažnejšo knjigo. Francija, Anglija, Amerika, Rusija in nordijske države, posebno pa še Nemčija in Avstrija so pokazale krasne knjige, ki popolnoma prelomijo s preteklostjo primitivnih abecednikov, čitank, vadnic in računic. Novi abecedniki in računice so sestavljene na podlagi pedagoških in psiholoških zakonov otroškega razvoja in odgovarjajo vsem novodobnim zahtevam glede vsebine in opreme, ki je naravnost luksuriозна. Stare pisalno-bralne metode so že davno skrahirale in se bo marsikdo čudil, da pričenjajo prvošolci z veliko tiskano abecedo. Znanstveno je namreč dognano, da šestletnik še ne razpolaga s pisalnim nagonom, pač pa ima risalne zmožnosti. Zato se pričinja s čitanjem velikih črk in s tem v zvezi z risanjem, polaganjem in modeliranjem velikih tiskanih črk. Pisanje si pa po polletnih grafičnih predvajah vsak otrok samostojno pridobi iz tiskalnice in si tako ustvari individualno pisavo. V tem so si edini vsi nemški, avstrijski in tudi že češki metodiki. Tudi pri nas se je pričela orati ledina v tej smeri in je pred kratkim učitelj Bregant iz Posavja izdal tozadevno knjigo, ki je prva te vrste v Jugoslaviji. Gotovo bo dala pobudo vsem onim učiteljem, ki hočejo z duhom časa in se ne ustrašijo vseh križev in težav, ki se pri nas danes še stavljajo borcem za »novo šolo«.

Da smo pri nas popolnoma v starih izvoženih tirih, je pokazala razstava v Leipzigu, kjer je bila naša država škan-

daložno zastopana: 3 knjige v skrajno slabi opreči, broširane in nekolorirane so nas postavile v zelo slabo luč, saj smo pa tudi bili med balkanskimi državami na najslabšem mestu. Bolgari, Grki in celo Turki so se potrudili pokazati najboljše in najnovejše, kar premorejo. Pri nas za take zadeve »nema vremena«.

Ob priliki letošnje državne skupščine učiteljstva v Mariboru je »Pedagoška centrala za mariborsko oblast« s predsednikom agilnim pedagoškim borcem prof. dr. Zgečem razstavila značilno reformistično literaturo in zbirko inozemskih šolskih knjig v krasnih oprečih. S tem je »Pedagoška centrala« hotela dvigniti zanimanje za dobre šolske knjige in tudi učiteljstvo je na letošnji celjski skupščini sklenilo, da morajo vse nove šolske knjige priti posebnemu odseku UJU v pregled, sicer se ne bodo upoštevale.

Kljub temu je pred tedni »Slovenec« bombastično napovedal novo »Prvo čitanko«, ki jo je spisal G. Majcen, upokojeni profesor, založila jo je pa v 10.000 izvodih Cirilova tiskarna v Mariboru. Knjiga niti najmanj ne odgovarja novodobnim zahtevam in bi na svetovni razstavi našo blamažo še izdatno povečala. Saj niti slike niso kolorirane, kar je zraven popolnoma zastarele metode neodpušljiva napaka! In tako knjigo je odobrilo ministrstvo prosvete, kar pa itak ni nič čudnega, saj je g. profesor, ki je zvest pristaš SLS, že več let čakal, kdaj se bo nudila ugodna prilika, da skupno s Cirilovo tiskarno (generalni štab SLS!) doseže s sankcijo ministrstva prosvete dobro »zarado«. To je povsem očitno, ker potrebe za »nov« abecednik ni absolutno nobene, saj za sedaj še dobro služi Widrova začetnica, čimprej bo pa treba misliti na res moderno novo knjigo.

Slovensko učiteljstvo bo to nakano kvitiralo s tem, da knjigo kratkoma odklanja, kakor je avtor odklonil vsak napredek našega slovenskega šolstva!

Velik tabor KDK v Žalcu

Izvrševalni odbor Kmetско-демократске koalicije je na svoji seji v Zagrebu sklenil, da se bo vršil v NEDELJO 14. OKTOBRA POPOLDNE VELIK TAVOR KDK V ŽALCU, in sicer za vso Savinjsko in Šaleško dolino, okraje Celje Vransko - Gornji grad - Šoštanj - Slovenj Gradec - Konjice - Laško - Šmarje. Opozarjamo na to, da danes vse organizacije in zaupnike obeh koaliranih strank v navedenih okrajih!

Novo obrtne pravice v Mariboru

Meseca avgusta so bile izdane v Mariboru sledeče nove obrtne pravice: Bauman Ferdo, urar, Popovičeva ul. 1; Weiss Josip, brivec, Frankopanova ul. 55; Plečko Ivan, trgovina z mešanim blagom, Frankopanova ul. 1; Neuman Rihard, fotograf, Jezdarska ul. 8; Mrakič Adolf, brivec, Cankarjeva ul. 1; Žurga Pavla, prodaja sadja, zelenjave itd., Glavni trg, stojnica; Karničnik Ivan, trgovina s perilom in modnim blagom, Glavni trg 11; Debelak Veronika, sejmarnstvo s sladkorčki, Kolodvorska ul. 3; Battiovič Vesel, izdelovanje sladoleda in turškega medu, Vojašniška ul. 18; Videmšek Josip, trgovska agentura in komisija, Koroščeva ul. 36; Fras Rudolf, komisijska trgovina z lekarniškimi potrebščinami, Aleksandrova c. 33; Jutras Jospina, branjarija, Trubarjeva ul. 9; Mastnak Stefan, čevljar, Ob bregu 30; Ljubi Ana, zasebna kuhinja, Pod mostom 11. — Izbrisane pa so bile sledeče obrtne pravice: Mastek Franc, trgovina z manufakturnim blagom na drobno, Glavni trg 16; Klemen Miroslav, urar, Koroška c. 7; Kauran Konrad, prevažanje tovorov, Kralja Petra trg, Pokojniški zavod. —

Čudni ljubavni poskusi

V Sudanu v Afriki so se ohranile čudne metode za osvajanje dekliskega srca. Ako dva mladeniča tekmujeta za srce lepotic, se morata podvreči ljubavnemu poskusu, ki je nenavadno krut. Oba se namreč dogovorita, da se bosta s palico ali bičem toliko časa bičala, dokler eden od obeh ne omaga, drugi pa potem odvede dekleta. Policija je seveda prepovedala te čudne dvoboje, preprečiti pa jih kljub temu ni mogla. Nedavno se je vršil tak dvoboj v bližini Kartuma. Dva mladeniča sta se sprla radi nekega dekleta. Močnejši je pozval svojega nasprotnika na bičanje, v kar je ta privolil. Oba sta se oborožila z biči in pričela obdelavati drug drugega. Okrog njih se je zbrala velika skupina fantov in deklet, ki so opazovali borbo. Mladenka, radi katere se je vodil boj, je hrabrila oba nasprotnika. Boj je trajal nekoliko dalje kakor običajno, ker nikdo ni hotel odnehati. Končno pa je izzivač tako strašno oplenel svojega nasprotnika, da se je nezavesten zgrudil na tla in v kratkem času tudi izdihnil. Toda zmagovalec ni dosegel svojega namena, da bi odvedel izvoljenko na svoj dom. Policija ga je namreč takoj aretirala in izročila sodišču, kjer bo obtožen radi umora.

O nevarnem kolesarenju na pešpotih

Smo že ponovno poročali ter navedli par slučajev te brezobzirne razvade. Zlasti v Koroščevi ulici se je ta razvada tako razpasla, da se čujejo ponovne pritožbe. Nedavno je neki kolesar podrl otroka in otroški voziček. Drugi je na cesti v Lajtersperg prevrgel starejšo žensko ter se tudi sam močno potolkel in zletel čez ograjo v obcestno lužo... Tudi za železnico od Studenški in Krekovi cesti so kolesarji na pločnikih napravili sebi in pešpotnikom že dovolj neprijetnih scen, ki se končajo ob prepričljnem robantenju na tleh. Mislimo, da je treba tej razvadi odločno stopiti na pot.

Mariborski in dnevni drobiž

javno uprašanje mariborskega oblasnemu odboru

Oblastni odbor mariborske oblasti je za račun takozvane »podporne akcije« za prekmurske občine, ki so bile po toči težko prizadete, dobavil semensko žito in ga poslal tri vagone v Prekmurje. Od teh treh vagonov so Prekmurci v dobri veri, da se jim je dobavilo dobro blago, prevzeli en vagon, ostala dva pa je morala oblast zavrniti in dati na razpolago, ker se je izkazalo, da je blago nesposobno za semensko žrno, polno ljulike, neočiščeno, dočim se jim je obljubilo dvakrat triirano semenko žrno. In to blago bi morali Prekmurci plačati kg pšenice po 3.25 Din, rži po 3.10 Din.

Ali je gospodom pri oblastnem odboru znano, da se dobi danes v občinah Prekmurja, ki niso bile po toči prizadete, in tudi drugod neprimerno boljše blago kg po 2.40—2.60 Din? Ali je oblastnemu odboru znano, da je znana veletvrdka v Dol. Lendavi oferirala do 50 vagonov pšenice I. vrste po 2.80 Din za 1 kg in sicer postavljeno na katerokoli postajo v Sloveniji?

In to naj bo podpora akcija! O stvari še bomo govorili!

Mariborski občinski svet

bo imel v četrtek, 20. t. m. svojo redno sejo. Na dnevnem redu je med drugim: Predlog za ustanovitev mestne zastavljalnice, odstop spomenika nadvojvode Ivana avstrijskega družstvu, zavarovanje občinskih delavcev, določitev najemnin v mestnih hišah, imenovanje novih ulic, prošnja Aerokluba za prispevek 500.000 Din za zgradnjo aerodroma v Mariboru, elektrifikacija koroškega predmestja ter preureditev II. nadstropja Mestne hranilnice za šolske svrhe. —

Zdravljenje raka

po metodi g. Alojzija Poljšaka je zaključeno na ta način, da je oblastni odbor razglasil, da se zdravljenje ustavi, ker so mnjenja zdravnikov različna. Te dni zapustijo bolniki paviljon; večina se občuti zdravo in gre domov, nekaj posebno težkih primerov kostne tuberkuloze pride nazaj v bolnico. —

Premeščenje železniških uradnikov.

Uradnik I. kateg. Boris Karis je premeščen iz delavnice Maribor k strojnemu oddelku direktcije; uradniki II. kateg. so premeščeni: Ivan Korpar iz Maribora k direktciji, Fran Špenko iz Dravograda v Maribor, Alojzij Kokot iz Kotoribe na Pragersko, Artur Wolbang s Pragerskega v Litijo, Josip Marinič iz Maribora v Tržič, Rudolf Arko iz Središča v Laze in Avgust Selič iz Zaloga v Kotoribo. —

Koncert v parku.

V slučaju lepega vremena bo dala vojaška godba v nedeljo promenadni koncert v mestnem parku. —

Preprečena nevarnost.

Med kratko nevihto danes jutraj se je v hiši šte. 27 v Prešernovi ulici vnela vsled strele električna žica. Istočasno kot policijski stražnik so prispeli v ogroženo hišo tudi gasilci in monter mestnega električnega podjetja, ki je tok zaprl ter tako preprečil vsako nevarnost. Gasilci so vse še preiskali, da ne bi kje telo in ko so videli, da je vse v redu, so zopet odšli. —

Srečanje z medvedom.

Na planini Velebit se je pripetil te dni redek slučaj. Kmet Stefan Rajč iz Lovrinca je s štirimi tovariši nabiral v gozdu drva. Nenadoma sta se pojavila pred njimi dva medveda. Mlajši se je sicer takoj umaknil, čim je ugledal pred seboj ljudi, drugemu pa ni prišlo niti na misel, da bi se v svoji domovini koga ustrašil. Skočil je takoj izza grma, se postavil na zadnje noge in se pripravil za napad. Drvarji so bili spočetka seveda silno osupnjeni, vendar pa so prišli kmalu k sebi. Obkolili so zverino, nakar je eden od njih udaril medveda s tako silo s sekiro po glavi, da je takoj telebnil na tla. Razkačena in težko ranjena zver se je za trenutek še dvignila in hotela naskočiti sovražnike, med tem pa so padli po njej že novi udarci in je medved obležal mrtev. —

Samomor Slovenca v Zagrebu.

V sredo popoldne je izvršil 26letni samiški kurilnici samomor na strašen način. Nesrečni človek je prišel ponoči v kurilnico in hodil naokrog, kakor da kaj išče. Ker takrat ni bilo nikogar v kurilnici, je osal seveda neopažen in je uporabil to ugodno priliko, da izvrši svojo strašno namero. Stopil je na neki stroj, ki je bil že zakurjen, ga spravil v tir, nato pa stekel proti vagonu, ki so stali nedaleč od stroja in se postavil med odbijajoč vagonov, tako da mu je stroj, ki je prav takrat pridrvel, popolnoma zmečkal prsni koš. Borštnik je bil seveda takoj mrtev. Nesrečnej je bil zadnje čase duševno silna potrt. Sicer pa je bil zelo zanesljiv in trezen strojevodja. Njegova tragična smrt je globoko presunila vse njegove tovariše. —

Metanje olupkov in ogrizkov

na gladko asfaltirano in kamenita tla je grda lahkomišelnost, proti kateri so drugod nastopile oblasti z energičnimi sredstvi in občutnimi globami. To bi bilo potrebno tudi pri nas. Kakor se komu zljubi, meče ogrizke od sadja desno in levo. V oranžni sezoni smo zabeležili enako svarilo. Davi je v Vetrinjski ulici padla neka ženska, ki je stopila na opolzki sadni ogrizek in malo je manjkalo, da je ni od zadaj drveči avtomobil povozil. Le slučajno se ni pripetila nesreča.

Primorskim rojakom

in narodni mariborski javnosti se sporoča, da bo pripravljali odbor pod vodstvom pevskega društva »Jadrane« takole sprejel v nedeljo člane »Soče«, okrog 200 zavednih rojakov, ki pridejo iz Ljubljane: Ob 9. dop. sprejem na kolodvoru, od 10. do 12. ure prijateljsko zborovanje v Narodnem domu, po skupnem kosilu izleti v okolico. Ob 19. uri veselica v veliki dvorani Narodnega doma. Uprizorila se bo dr. I. Lahova igra »Ujedinjenje«. Pričakuje se velike in častne udeležbe so stanka rojakov in prijateljev. —

Silovit grom

je danes okrog 1. ure ponoči zbudil tudi one, ki prav trdno spijo. Kmalu zatem se je vsul prav rahel dežek, želja mnogih; kajti potreben je bil tako vinogradom, kakor tudi njivam. Marsikateri pozni jesenski pridelek se bo temeljito popravil in je le žeteli, da bi sedanji dež ne bil predolgotrjen, kar se v jeseni kaj rado zgodi, kajti grozdje bi začelo pokati, krompir gniti in nevolja bi se naselila v srca naših skrbipolnih oratarjev. Po barometerskih prerokbah, baje ni vzroka za pesimistične vremenske napovedi.

Občni zbor hišnih posestnikov.

Udeležnikom občnega zbora pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Celju, dne 16. t. m. je dovoljena polovična vožnja po železnici. Legitimacije še dobe pri vseh društvih hišnih posestnikov. —

Mariborski gledališki abonma.

Dosedanji abonenti se naprošajo, da se prijavijo do sobote, 15. septembra, ker ostanejo njihovi sedeži rezervirani le do tega termina. —

Zamena stropa v vojašnici Kralja Petra.

Komanda dravske divizijske oblasti, inženjerski oddelek, razpisuje na dan 20. septembra drugo ofertalno licitacijo za zameno lesene stropne konstrukcije s konstrukcijo od armiranega betona za kasarno kralja Petra I. v Mariboru. Tozadevni pogoji so interesentom na razpolago pri mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg 11 dnevno med uradnimi urami od 9. do 12. in od 14. do 17. ure.

Skavtinja!

V nedeljo dne 16. t. m. ob 10. dop. redni zbor v Cankarjevi šoli v prvem nadstropju. Udeležba ter kraj strogo obvezna! — Kolovodkinja. — 1725

Velika zabava pri Dolničarju.

Svetovnoznana tvrdka »Nestle« priredi v soboto 15. t. m. ob 20. na veliki verandi Uniona (Götz) veliko zabavo s plesom, pri kateri bo vsak gost obdarjen. Izven tega bo izbrana tudi Miss Nestle, ki prejme kot darilo krasen srebrni natevnik, ki je razstavljen pri trdki Chic v Gosposki ulici. Svira Schönherrijeva godba. Vsotpnine ni. — 1726

Kriza francoskega letalstva

PO SMRTI MINISTRA BOKANOWSKEGA. — NAGLICA NI NIKDAR PRIDA.

Strašna letalska katastrofa, pri kateri je izgubil življenje trgovinski minister Bokanowski, ki je bil obenem tudi minister zrakoplovstva, je razvila problem letalstva pred najširšo francosko javnostjo. V Franciji je bilo že dosti letalskih nesreč in v ministrstvu za zrakoplovstvo si delajo radi njih že dolgo velike in težke skrbi. Mnoge statistike so že pokazale krizo letalstva.

To je pa šele sedaj postavljeno pred širšo javnost. O nesrečah so pisali doslej večinoma le opozicijski listi, sedaj pa pišejo vsi in večinoma z jako trpkimi besedami. Govori se celo o birokraciji, ki je ubila svojega ministra. Posebno težke obtožbe iznaša list »Populaire«, ki piše:

»Moloh našega letalstva še nima dovolj človeških žrtev. Mrlič od Nungesserja do Drouhina in u ne zadostujejo. Pri letu brez pomena in koristi mora pasti še vrhovna glava letalstva, da dosežemo sloves tragične smešnosti pred inženjstvom. Naše letalstvo je na tleh. Naj se z njim preneha, dokler ne doseže varnosti, ki je dosežena že po drugih deželah.«

To so trde besede, narekovane od razburjenja in se radi tega ne sme vzeti vsaka beseda tako, kakor je zapisana. Posledice takih besed pa ne izostanejo. Praktično bo francosko letalstvo res nekaj časa na tleh. Nastopila je zanj huda kriza.

Z letalstvom so se v Franciji prenašli. Povojna doba sploh in posebej se do ločila mirovnih pogodb se nekateri žele prisilile, da se bavijo z malimi letali ter da polagoma od stopnje do stopnje organizirajo svoje letalstvo. To je bilo težavno, pri tem pa koristno. V Rusiji in Nemčiji so morali z malimi motorji ter pod najtežjimi konstrukcijskimi pogoji zgraditi svoja letala za potrebe naglo se razvijajočega prometa. Pri tem so stroje spoznali najnatančneje in je tudi zanesljivost dosegla najvišjo stopnjo.

Zlato odlikovanje za ciganskega primasa

Romantiko ciganskih primasov, ki izvajajo sladostne melodije iz svojih violin, je zelo izpodrinil ameriško-zamorski jazz-band. Pred nekaj leti ni bilo v Evropi večjega mondenega lokala brez ciganske godbe, a tudi po drugih delih sveta se je razlegala slava ciganskih primasov. Danes so le še v nekaterih mestih ciganski umetniki v časteh, kakor nekdanj. Dunaj na primer jim je še ostal zvest in že sedaj se pripravljajo zanimiva godbeniška konkurenca, ki se bo vršila meseca novembra. Tedaj se bo odločilo, v čigave roke pride zlato odlikovanje, ki se že skozi par stoletij deli na Dunaju najboljšim ciganskim primasom. Zadnji je imel to odlikovanje pred nekaj meseci umrl primas Kocze. Odlikoval ga je sam cesar Franc Jožef. Novembra bo za to odlikovanje tekmovalo 260 ciganskih umetnikov. Vsakdo od tekmovalcev bo nastopil s svojo godbo v kakem gledališču, pred posebno komisijo bo pa moral na gosli igrati tri komade s spremiljanjem cimbal. Radi nastopov v gledališčih in tolikega števila tekmecev bo trajala konkurenca par mesecev. Zaključil jo bo skupni velikanski koncert vseh primasov. V komisiji bodo profesorji dujskih in budimpeških glasbenih šol in znani komponisti iz obeh dežel. Zmagovalec v tekmi bo slovesno proglašen za primasa-prvaka. Ta čast mu bo ostala do smrti.

Stroški predsedniških volitev v Ameriki

Vsled bližajočih se predsedniških volitev v Zedinjenih državah bodo morali tako republikanci kakor tudi demokrati poseči zelo globoko v žepe. Seveda nikdo točno ne ve, koliko se izda za volitve. Veliki finančni magnati, ki večinoma podpirajo republikansko stranko, nimajo interesa, da bi se zvedelo, koliko so žrtvovali za volitve, vodstvo stranke pa na drugi strani tudi previdno molči o vsem, ker občinstvo prav rado govori o podkupovanju in korupciji. Toda

Zanesljivost stroja je postala princip, ki je bil temelj vsega letalstva od začetkov do vedno večjega razvoja.

V Franciji so pa začeli prehitro, skoraj mrzlično. Letalstvo je bilo prvotno posvečeno vojnim ciljem in mislilo se je predvsem na velika zračna brodovja. Dimenzije vojnih letal so bile vedno večje in vsa letalska industrija je bila preobložena z državnimi naročili. Za dobra plačila so delale tovarne naglo in naglica je bila — kakor povsod — v škodo preciznosti. Za vojsko so se izdelovala letala v serijah, za stalni zračni promet pa le mimogrede. Redni zračni promet tedaj še ni bil na dnevnem redu, ko je enkrat tako daleč prišel, pa tovarnam še ni bilo potrebno, posvetiti se mu z vso vno, ker so vojaška naročila še vedno dajala dovolj posla in ker še ni bilo prave konkurence.

Popolnoma drugače je bilo v Ameriki in Angliji. Seveda je bilo tudi tam vojaško letalstvo v ospredju, a ameriška industrija je že po vzoru Forda tako usmerjena, da pri vsaki novosti misli neprestano na tipe in »šlagerje« za mase, za sport itd. Pri tem se nikdar ne izneveri principu največje solidnosti in preciznosti. Na konkurenco glede najvarnejših letal v prometne in sportne svrhe so bile ameriške in angleške tovarne vedno pripravljene.

In še nekaj je, kar danes zelo škoduje francoskemu letalstvu: Nikjer drugje se niso toliko bavili z zračno akrobacijo. Pravcati čudeži so se dosegli na tem polju, a to so vendarle potrošene energije, ki bi drugače dajale mnogotere koristi. Bilo je pri tem tudi premnogo žrtev in vratolomni poskusi pred senzacije željno maso niso še nikdar bili umestni. Zrakoplovstvo ima itak svojo težko dobo pionirjev, mučnikov in žrtev ter je stotera škoda zlasti še za one žrtve, ki se žrtvujejo radi senzacije.

Sedanje spoznanje je začetek pravega, zdravega napredka.

tuintam pa se vendarle kaj zve o financiranju volitev. Eden od glavnih akcionarjev General Motor Kompanie, ki je obenem predsednik demokratskega volilnega odbora, je izjavil, da znaša volilni fond stranke 4 milijone dolarjev. Od te vsote je potrebno pol milijona za propagando v agrarnih državah, trideset milijona pa za agitacijo s pomočjo radia. Še mnogo več pa bodo seveda potrošili republikanci. Čeprav trdijo, da imajo na razpolago samo 4, pa je sigurno, da bodo porabili za volitve najmanj 8 milijonov dolarjev.

Varčnost boksaškega šampijona

Estele Taylor, žena znanega bivšega svetovnega bokskega šampijona Dempseyja, upravlja premoženje svojega moža ne samo zelo štedljivo, ampak tudi razume, da je še poveča in da se izogne vsem nepotrebnim stroškom. Pri tej svoji skoposti gre včasih tudi predač. Po starem običaju pošiljajo vsi znani ljudje svoje fotografije vsem, ki jih za to zaprosijo. Toda vse to stane seveda tudi mnogo denarja. Prebrisana žena pa je našla izhod tudi iz tega. Vsak prosilec dobi namreč razven slike ljubezno pismo, na katerem je napisano: »Ako pride te v Los Angeles, nastavite se v hotelu Barbara Worth«. Direkcija tega hotela namreč plača stroške za papir in znamke. Tako je boksaška dvojica uljudna napram vsakomur, ne da bi imela pri tem kake izdatke.

Pred stavko oduvtnikov v Budimpešti

Madžarsko finančno ministrstvo je izdelalo predlog novega zakona o odmeri odvetniških stroškov. Osnutek je dobila na vpogled tudi odvetniška zbornica, ki je izjavila, da so njeni člani z novo tarifo občutno ogroženi. Najbolj so prikrajšani pri velikih zapuščinskih in podobnih procesih in ker od malih zadev ne morejo živeti, bodo svoje pisarne raiši zaprli, če se osnutek ne spremeni.

Sport

Sodniška sekcija ZNS — službeno.

V nedeljo sodijo: Leoben—SK Rapid g. Frankl, SK Rapid—Svoboda rez. prv. g. Marinič; SK Železničar—SK Rapid 2. ml. g. Amon. Vse tekme se vrše na Rapidovem igrišču. Na Mariborovem igrišču sodi mladinsko tekmo Maribor—Rapid g. Turino.

V ponedeljek, 17. t. m. se bo vršil sestanek sekcije ob 18. uri pri »Zamorcu«, ki se ga morajo udeležiti vsi sodniki in kandidati: Marinič, Turino, Bizjak, Amon, Breznik in Hoschitz.

Izpitni se bodo vršili šele prihodnjo pomlad. Kandidati se opozarjajo, da dobe pri ljubljanski sekciji (naslov: kavarna »Evropa«) pravila za Din 15. — Tajnik.

Prva hazenska tekma,

ki se odigra po počitnicah v našem mestu, bo v nedeljo prvenstvena SK Maribor—SK Ptuj. Tako bomo imeli po daljšem odmoru zopet priliko videti ta lepi ženski sport, ki se pri nas žal še tako malo goji. Upajmo, da dobimo v jesenski sezoni na spored več težjih hazenskih tekem in da se merodajni krogi resno potrudijo storiti čim več za propagando hazenskega sporta. — SK Ptuj predstavlja danes daleko nevarnejšega nasprotnika kot v preteklih sezonah. V svoji družini ima nekaj prav dobrih igralk in je sedmoriga dobro vigrana. Zlasti napad se odlikuje v odločnosti pred golom. — Družina SK Maribora nastopi v običajni postavi, je vrata bo čuvala nova igralka. Tekma se prične ob 10.30 na igrišču SK Maribora. V predtekmi se srečata prvi nogometni mladini SK Maribora in SK Rapida.

Prvenstvena tekma rezerv.

Javili smo že, da je razpisala nogometna podzveza v svrhu izpopolnjevanja nogometnega sporta v obče in ustvarjanja dobrih rezerv — letos tudi prvenstvene tekme rezerv. To tekmovalje se prične v Mariboru že to nedeljo. V predtekmi mednarodne igre DSV Leoben—SK Rapid se srečata na igrišču Rapida rezervi Rapida in Svobode. Enajstoriga Rapida je zelo dobra in se bo morala rezervi Svobode zelo potruditi, ako hoče doseči v boju za točke ugoden rezultat. Kakor znano, se smatrajo za rezervne igralce vsi oni, ki ne igrajo stalno v prvem oziroma v mladinskem moštvu. V pretekli sezoni so se plasirale mariborske rezerve v prvenstvu naslednje: 1. Maribor 5 točk, 2. Železničar 4 točke, 3. Rapid 2 točki in 4. Svoboda 1 točko.

Ljubljana—Celovec.

Za medmestno tekmo Ljubljana—Celovec, ki se odigra v nedeljo ob 16.30 na igrišču Ilirije je določil podzvezni kapetan naslednje moštvo: Jančigaj (Primorje), Unterreiter (SK Maribor), Vetrošek (Ilirija), Zupančič (Ilirija), Kirbiš (SK Maribor), Košenina (Ilirija), Jug (Primorje), Vodeb (SK Maribor), Oman (Ilirija), Pavlin (SK Železničar), Bertonec (SK Maribor), Zemljak in Svetic (Primorje), Šiška in Pleš (Ilirija). — Ker bo tudi Celovec ojačil svoje moštvo z nekaterimi izvencelovskimi igralci, bo ta tekma v bistvu prvo reprezentančno srečanje med Slovenijo in Koroško.

Kaznovani Atletik SK v Celju.

Pogosto so že poročale slovenske novine o trmastem obnašanju nogometašev Atletik SK v Celju, ki pri svojih nastopih vztrajno pozdravljajo s »hip-hip-hura« mesto z »zdravo« kakor je odrejeno po LNP. Radi te kršitve podzveznih predpisov je bil Atletik SK te dni kaznovan z globo 500 Din. Pri odmeri kazni se je upoštevalo, da je bil prizadeti klub radi enakih prekršajev že predkaznovan. V primeru da se ne poravna globa do 25. tm., sledi avtomatično zabrana igre. — LNP je končno resno zapretil Atletikom, da bo uporabil napram njim § 53 kaz. prav., ako bodo še naprej vztrajali pri svojem kljubovalnem ravnanju. Ta paragraf se glasi: Klub, ki se namenoma protivi odredbam JNS oziroma podzveze ali jih ne izvršuje, se kaznuje z globo 100 Din v ponovljenem slučaju pa z obustavo do 6 mesecev in tretjič s črtanjem iz JNS. Če se pregreši tudi moštvo samo, se kaznuje z zabrano igre od 2 do 4 mesecev in v ponovnem slučaju do 12 mesecev.

s počitkom vred je trajalo stvarjenje sveta, torej pomeni število 7 popolnosti.

To je dokazano s 7 prednostmi, katere ima

Zadnji švicarski admiral

Švica je kontinentalna država. Na nobeni strani je ne obliha morje, po njenih alpskih vrhovih in snežnih poljanah pa ladje tudi ne morejo pluti. In vendar je imela Švica svojega admirala. Od 16. do 18. stoletja je imela namreč Švica na Curiškem jezeru svojo bojno mornarico. Angleški polkovnik Williams, ki je služil tudi pod Francijo in Avstrijo, je bil zadnji admiral švicarske »bojne mornarice«. L. 1799. je dobil admiral nalog, da ustavi s svojo mornarico nadaljno prodiranje Francozov, ki so pod poveljstvom maršala Massene udri v Švico. Kljub naporom hrabrega admirala, ki so obstojali v tem, da je otvoril topovski ogenj na snežna brda, na katerih sploh ni bilo sovražnika, pa so francoske čete dne 25. in 26. septembra 1799. popolnoma potolkle Ruse in Avstrijce, ki so imeli takrat v Švici močno armado. Po tej francoski zmagi je izvršil švicarski admiral junaški čin. Odpustil je namreč vse svoje mornarje, potopil vse brodovje in odšel prostovoljno v pregnanstvo v Anglijo. Tak je bil konec zadnjega švicarskega admirala in bojne mornarice Švice.

Najdebelejša knjiga

Stari pisatelji so pisali debele knjige. Imeli so za to seveda tudi dovolj časa. Stari čitatelji so te debele knjige čitali in tudi oni imeli za to dovolj časa. Rekord debeline pa nosi vsekakor neki atlas, ki je spravljen v angleškem državnem muzeju v Londonu. Atlas je debel 1.65 m, visok pa je 1.15 m, tako da se more človek srednje postave čisto udobno skriti za to veliko knjigo. Ta ogromni atlas so poklonili trgovci iz Amsterdamu kralju Karlu II., ko je po padcu kraljestva na Angleškem pobegnil na Nizozemsko. Toda Anglija hrani tudi še naspoten rekord. V istem muzeju je namreč tudi najmanjša knjiga na svetu. Je to zbirka pesmi in razprav perzijskega pesnika in matematika Omara Khejama, ki sestoji iz 64 ilustriranih stranic. Knjiga tako po debelosti kakor po velikosti ni večja od komada novca za dva dinarja.

Užigalice z dvema glavama

Poznana je naša domača šala o razlike med našimi in ameriškimi užigalicami. Ako kdo koga vpraša, ali pozna to razliko, odgovori seveda, da ne. Potem zve, da imajo vse naše užigalice glavice r. oni strani, kjer jo imajo, ameriške pa imajo glavico na drugi strani. Torej navadna šala. Toda v nedavni povojni politični agitaciji so bili tudi slučaj, da so posamezni spretnejši politiki agitirali po vaseh za svojo stranko naglašajoč, da bodo, čim pridejo na vlado, uvedli užigalice z dvema glavicama. Za kmeta vsekakor važen in mamljiv predmet. Iz te šale pa pripravljajo v sovjetski Rusiji sedaj tudi delstvo. Tamkaj namerava namreč državni monopol v resnici spraviti v promet užigalice z glavico na obeh straneh. To bo dobrodošlo posebno kadičcem, katerim ni potrebno, da užigalice dolgo gori.

Edgar Wallace:

Žaba z masko

(The Fellowship with the Frog.)

»To je najlepša potna oprema, kar sem jih kedaj videl«, je menil železniški inspektor. »Najlepša za one, ki hočejo utec.«

»To je tudi moje mnenje«, je dejal Elk. »In veste, stavljal bi, da je taka torba na vsaki londonski postaji. To bom od nesel na policijsko ravnateljstvo. Znabiti pride mož po torbo. Zdi se mi pa neverjetno.«

Elk je stopil iz inspektorjevega urada. Tedaj je prispel eden od severnih ekspresnih vlakov z dveurno zamudo. Elk je stal ves raztresen ter gledal potnike, ki so se trli ob ograji. Ko je nekaj časa tako stal in gledal, je opazil znan obraz. Ker je bil pa zamišljen, je moža šele spoznal, ko je bil že pri izhodu.

Bil je John Bennet. Elk se je počasi obrnil proti uradniku.

»Odkod pride ta vlak?«

»Iz Aberdeena, gospod.«

»Zadnja postaja?« je vprašal Elk.

»Doncaster«, je odvrnil uradnik.

Ko sta še govorila, je Elk začuden opazil, da se Bennet vrača. Prerival se je skozi gručo potnikov. Očividno je nekaj pozabil.

Ko se je Bennet zopet pojavil, je nosil svoj navadni težki rujavi zaboj in Elk je spoznal filmski aparat, to manjšo čudnega moža.

»Čuden patron«, je dejal Elk sam pri sebi, poklical voz ter se odpeljal na policijsko ravnateljstvo. Ta je poklical dva svoja najboljša moža.

»Po vseh garderobah londonskih koledvorov naj se išče prtljaga tele vrste«, je dejal ter pokazal na donešeno torbo. »Mogoče bo kaj takega že več tednov shranjeno. Povprašajte, kdo je deponiral ter odprite vsako tako torbo. Če najdete v njej kompletno pripravo za britje, denar in potni list, prinesite vse v Scotland Yard.«

Dick je občeudoval organizacijo, ko mu je Elk pokazal, kaj je našel.

»Poskrbel je, da se lahko ob vsakem času spravi na varno«, je rekel Elk. »Na vsaki postaji ima pripravljen denar, drugo obleko, potni list, barvo za lice in lasse, fotografijo si pa prinese seboj. — Tudi Johna Benneta sem srečal.«

»Kje? Na kolodvoru?« je vprašal Dick.

Elk je prikimal. Od severa je prišel od ene od petero postaj. Ni me videl, ker nisem ril naprej. — Odgovorite mi, gospod kapetan, — kaj mislite o možu?«

Dick ni odgovoril.

»Ali je mogoče Vaša žaba?« je vprašal Elk, da bi izzval odgovor.

Dick Gordon se je samo nasmehnil.

»Delo si prilagajate, če si iz glave izbijete misel, da bi se dalo iz mene kaj izveči.«

»To tako vem«, je godrnjal Elk. »Ta John Bennet mi je uganka. Če je res žaba, potem ni mogel biti sinoči v Johnsonovi sobi.«

»Če se ni z motorjem peljal v Doncaster, da ima alibi«, je menil Dick z nasmehom ter pristavil: »Radoveden sem, če bo policija v Doncastru klicala ravnateljstvo, ali pa se bo zanašala sama na sebe.«

»Čemu pa?« je vprašal Elk presenečeno.

»Mabberly Hall nad Doncastrum so včeraj izropali vlomilci«, je dejal Dick. »Kaj ne, Elk, to podpira še precej Vaše teorije?«

Elk ni odgovoril, želel si je pa iz srca, da bi zamogel pod kako pretežno preiskati John Bennetovo torbo vsaj enkrat.

23.

Heron-klub, ki je bil po nalogu policije zaprt, se je zopet otvoril.

Ray je obdeval skoraj vedno v klubu, če ni bil z Lolo, kateri opoldne klub ni bil dovolj silajen. Ko je prišel, je bilo le nekaj miz, zasedenih. Policijska preiskava je bila še predobro v spominu in opreznost gosti si še niso upali priti. Splošno je bil znano, da ni ravnatelja Hagena nihče več videl od one noči, ko je bila preiskava. Marsikaj se je govorilo in ugibalo o njegovi aretaciji.

Ray ni bil vaje sprejemati pošto v klub ter je bil zelo začuden, ko mu je natak izročil dvojico pisem: eno večkrat zapečaten in težko, drugo pa manjše. Ray je odprl najprej prvo ter videl, da je v njem samo denar. Tudi pred maloštevilno publiko ni hotel jemati denarja iz ovitka, ugotovil je pa z veseljem večje število bankovcev. Pismenega sporočila ni bilo poleg.

A tu je bilo še ono drugo pismo.

Hlastno je pretrgal omot. Pismo je bilo brez datuma, brez nagovora, pisano s strojem. Glasilo se je:

»V petek dopoldne se boste oblekli v obleko, ki Vam bo poslana ter se takoj peš podali na cesto proti Nottinghamu. Prevzeli boste ime »Jim Carter«, Legitimacije na to ime bodo v žepu obleke, ki Vam bo jutri izročena. Od sedaj se ne smete več briti, zahajati med ljudi ter sprejemati obiskov. Ne pozabite, da morate potovati peš ter prenočevati v navadnih prenočiščih, kamor zahajajo vagabundi. V Barnettu bob veliki česti Vas bo blizu devetega miliskega kamna čakal neki znanec, ki bo nadalje Vaš spremljevalec. V Nottinghamu dobite nova povelja. Mogoče se Vaše pomoči ne bo niti potrebovalo in delo, ki Vas čaka, ni poniževalno. Ne pozabite, da je Vaše ime »Carter«! Ne pozabite, da se ne smete briti! Ne pozabite petka zjutraj in devetega miliskega kamna. Ko ste si vse podrobnosti dobro zapomnili, vzemite to pismo in ovitek denarja ter se žgite vse v peči kluba. Opazoval Vas bom pri tem.«

Kako je prišla ura, ko so ga žabe potrebovale.

Bal se je tega dne, pričakoval ga je 12 vendarle. Instrukcijam je vestno sledil, pred očmi radovednih gostov je stopil k peči ter sežgal pismo in omot.

Zila mu je utripala močnejše, ko se je vračal na svoj prostor. Bil je prepričan, da je to izvršil v navzočnosti žabe. Ray je plašno gledal od enega gosta do drugega ter srečal oster pogled nekega tujca. Obraz se mu je zdel znan in vendar tuj.

Namignil je natakariju.

»Ne pogledajte takoj tja«, je dejal tiho. »Povejte mi pa, kdo je gospod v drugem loži.«

Natak se je oprezno ozrl.

»To je gospod Joshua Broad«, je dejal. Skoraj v trenutku, ko je natak izrekel njegovo ime, je Broad vstal ter šel preko sobe do Ray-a.

»Dobro jutro, gospod Bennet. Ne verjamem, da sva že kedaj govorila, četudi sva člana kluba in sva se že večkrat videla. Moje ime je Broad.«

»Bi hoteli prisesti?« Ray je le s težavo obvladal svoj glas. »Veseli me, da sem Vas spoznal. Bi hoteli mogoče z menoj obedovati?«

»Hvala«, je odvrnil Amerikanec, »sem že. Če Vas ne motim, rad ostanem, da pokadim cigareto. Sosed sem Vaše prijateljice. Gospodična Bassano stanuje meni nasproti.«

Ray se je spomnil na čudškega Amerikanca, o čegar razmerah sta si Lola in Brady že večkrat razbijala glavo.

Mali oglasi

Mali oglasi

Znak, dopisovanje in oglaševanje ali ročnega znaka: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10

Vse vrste moških in ženskih modnih nogavic od 5 Din naprej, samo pri J. Trpinu, Glavni trg, Maribor.

Kupim staro zlato srebrni denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. — Ilger-jev sin, urar in juvelir, Maribor, Gosposka ulica 15. X

Specijalen ključ za avtomobil je bil izgubljen v terek zjutraj na dravskem mostu. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi v upravnistvu. 1723

Sobo- in črkoslikanje izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 1348

Služkinja za vse, poštena, ki zna nekaj kuhati, se prejme. Zrinjskega trg 5, II. nadst. desno. 1727

Triko svilo 140 cm široko za obleke in perilo à Din 95 dobite pri J. Trpinu, Glavni trg 17, Maribor. XIII

Najprimernejše darilo abecedarjem je »Fromova stavnica in računalnik«. 1696

Električne inštalacije popravila, svetilke, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Iliči & Tichy, Maribor, Slovenska ul. 16. XX.

Za šolarje!

Nahrbtnike, torbice in razne druge potrebščine na debelo in drobno priporoča

Dago ROSINA, Maribor
Vetrinjska ulica 26

Zaloga galanterije, drobnarije, parfumerije, pletenin, motvoza, vrvarskih in pletarskih izdelkov i. t. d.

Bančna poslovalnica Bezjak, Gosposka ul. 25, išče

zastopnike

proti proviziji in vrnitvi potnih stroškov. 1729

ŠOLSKE KNJIGE

ZA VSE SREDNJE, MEŠČANSKE IN OSNOVNE ŠOLE TER SOL. POTREBŠČINE DOBITE

V KNJIGARNI TISKOVNE ZADRUGE
MARIBOR, ALEKSANDROVA C. 13

Učenca

sprejme galanterijska trgovina Drago Rosina, Vetrinjska ul. 26. 1728

Preklit!

Podpisana Ivanka Macarol, stoproga tovarniškega delavca v Rušah, preklekujem s tem žaljivke, ki sem jih izrekla glede Josipa Holerja, nastavljenca tovarne za dušik in se zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Ruše, dne 14. sept. 1928
1730 **Ivanka Macarol**

Spominjajte se CMD!

Temeljiti pouk v šivanju belega perila

kakor tudi vseh v to svrhu spadajočih potrebščin luksuznih in domačih, se daje v ateljeju perila „Valencienne“, Maribor, Gosposka ul. 34. 1646

1648

ŠTAMPILJE

izdeluje po konkurenčnih cenah

ALOJZ JUG, MARIBOR, DRAVSKA 10
Iščejo se zastopniki, Na zahtevo se pošlje cenik.

VSEH VRST

Kupim divji kostanj!

Kakor vedno bodem tudi to leto nakupoval divje kostanje po najvišji dnevni ceni. Zahtevajte oferte!

Veletrgovina s surovinami
Ivan Sluga, Maribor
1643 Telefon 272 Tržaška 5 Telefon 272

ORANZADA PATRIA

Citronada in Mandarinka „Patria“ so najfinerji naravni sadni sokli. Stalna zaloga je pri **JAKOBU PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 19**
tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov.
Na drobno! Na debelo!

Izdaja Konzorcij „Jutra“ v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: **Fran Brožovč** v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik **Stanko Detelav** Maribor.